

Nro. 26.

A' FELS. R. TSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Mártiusnak 29-dik napján 1796-dik
esztendőben.*

B é t s.

Innen nem igen messze bé megy egy esméret-
len ember a' kortsmába, jól eszik iszik, széllyel
néz, és semmit meg nem fizetvén elébb áll. Elzre
vévén a' kelner a' dolgot, utánna ered az idegen
embernek, utól éri, kéri az étel's ital árát, de
mivel az ember meg nem fizetheti, le akarja ról-
la köpönyegét vonni. Amaz, ne bántsd, *úgymond,*
a' köpönyegemet, hideg van, meg fagyok a' vá-
rasig, hanem imé által adom a' rajtam lévő nad-
rágot zálogba, addig még a' várasból pénzt
hoznék. Ezzel vissza megy a' kelner, az idegen
ember pedig bé takarván magát újjas köpönyegé-
be bé jön a' várasba, megy egy hires vendég fo-

gadóba, különös szobát, 's jó vatsorát adat magának, és le fekvésekor meg parantsollya a' kelnernek, hogy vegye magához a' szoba kúlsát, ötöt hat órakor költse fel, 's jegyezze fel a' szoba és vatsora árát is, mivel néki jókor reggel útnak kell indulni. A' kelner fogadja szavát, fel költi, 's mutatja a' kontót. Jól vagyon, úgymond még az ágyban heverő vendég, amott a' kopönyegem alatt van a' nadrágom, add ide, meg fizetek. A' kelner keresi a' nadrágot, nem találja, a' vendég fel ugrik az ágyból, lármát üt, azt mondván, hogy mivel ő nálla volt a' szoba kúlsa, bizonyosan ő lopta el a' nadrágját, mellyben 12 aranya volt. A' lármára a' gazda is fel megy a' szobába, és hogy el ne hiresittse vendégfogadóját, 's az által el ne idegeníttse magától a' vendégeket, maga nadrágjai közül egy újdonnán új nadrágot ad néki, e' mellett a' 12 aranyat is le fizeti. Ekkor a' vendég fel vonván a' nadrágot elébb állott a' 12 arannyal, és azóltától fogva nem is jelentette magát. Harmadnap mulván bé jöven a' fajúsi kortsmáros ezen vendégfogadóba, beszél-li, hogy egy vendégje a' nálla ivott borért és eledeleért nadrágjával fizetett, le festvén az embert szeme szájja el állott a' *Bétsi* vendégfogadónak, ekkor vévén észre, hogy meg tsalódott.

Hadi és Békességes Környülállások.

Mivel egész erejeket *Moguntzia* ellen akarják fordítani a' Frantziák: a' Cs. Kir. seregek is oda gyüllenek öszve, 's ottan akarják magokat olly állapotba helyheztetni, mellyben mindenkor elegendők lehessenek az ellenség fel tételeinek meg akadályoztatására. A' mint *Spirából* írják, igen sok ágyút, puskát, puskaport 's több eféle tábori munitziókat vitettek az ármadiához, hanem a' mi leginkább szükséges vólna, a' nélkül szükölködnek, t. i. ruha, kenyér és eleség nélkül.

Midön a' *Düßzeldorfi* földi erősségeknek meg szemlélésére ment vólna *Jourdán* Generális, ked-

véért bált adott az oda való polgárság. Sziveségeknek, vagy inkább szinességeknek visszonozására, más nap este az említett Generális is bált adott a' polgárságnak, a' mellyre minden ott lévő Fr. tisztek hivatalt kaptak. A' köz emberek hivatlanúl is meg jelenvén egynéhány szempillantás alatt minden borát, petsenyéjét, és süteményét meg emésztték, mellyen nemtsak meg nem boszszonkodott a' Fr. vezér, hanem inkább mosolygott a' kórmánya alatt lévő seregekben uralkodó szabadság lelkén. Egyébaránt vigan és tsendesen mulatták magokat. Bizonyosnak mondatik, hogy *Bournonville* Generális fogja az északi Fr. ármádiát komandirozni. Minthogy az eggyesült *Sambrei* és *Maási* ármadia sok hadi néppel öregbitetett, mindenek úgy gondolkoznak, hogyha békesség nem lész, leg elsőben is ez az ármadia fogja el kezdeni az ellenségeskedést.

Koblentz környékén még most is szüntelen dolgoznak a' Frantziák a' *Móselen* lévő hid előtt való sántzokon. A' *Pétersbergen* annyi sok filegoriák készitetnek, hogy az egész hegy hasonlít valamelly meg erősített kastélyhoz. Min hogy *Aachenben*, *Dürenben*, *Kolóniában*, és *Bonnban* nagy pompával fogadtatott *Jourdán* Generális: *Koblentz* sem akart azoknál alábvaló lenni, hanem a' környülállásokhoz képest ez is szövétneket gyújtott az ördög tisz életére. A' *Hannoverai* V. Fejedelemségben nagy hadi készületek tétetnek a' jövő táborozás végett. *Hannoverában*, *Göttingában*, *Mündenben* 's több nevezetes várasokban, verbung piatzok állitattak ki, számos lovak szedettek fel a' lovas seregek és artilleria számára; egy szóval ott is szüntelen való mozgásban vagyon a' hadi nép, mintha ugyan minden szempillantásban masirozni kellene a' Frantziák ellen. —

A' *Brüsszeli* levelek is tellyesek háborús hírekkel; és már most ottan is nem a' békességről, hanem a' hadakozás folytatásáról vagyon a' szó

beszéd. Minden véghelyi várakban, és *Luxemburg* környékén pihent seregek oda hagyták téli kvártélyaikát, és a' *Rénus* felé masiroztak, sőt az Austriai Belgiumban feküdt seregek is parantsólatot vettek az ármadiához való menetelre, kivéven a' lovas seregeket, a' mellyeknél hasonló reformátio tétetik, mint tétetett a' gyalogságnál; e' mellett lovak nélkül is szükölködik még, mellyek mihelyt oda érkeznek, mindjárt az is a' *Rénushoz* fog masirozni. Mindnyájan úgy gondolkoznak 's úgy beszélnek, hogy a' két ármadia közt mostan esendő viadal véresebb lesz a' múlt esztendőknél történteknél.

Német Birodalom.

Ferdinánd Prussziai királyi hertzeg leánya *Lovisa* Márt. 17-ikén párosítatott öszve *Radzivil Antal* Lengyel hertzeggel. Annakelőtte 7 nappal ment *Henrik* Prussziai királyi hertzeg Brunsvigiába. Oda váratik *Londonból* a' *Hollandiai* helytartó fejedelemné is.

Márt. 8-dikán este egy fertálykor 11 órára egy nagy tüzes golyóbis láttatott a' levegő égben *Berlin* várasa felett, a' melly által az égnek kárpitja nagyon meg világosítatott. Egy két fertályóra múlván a' golyóbis széllyel pattanván lassú ég dörgés forma hangot tsinált. Hasonló tüzes golyóbis láttatott *Márt. 12-dik* napján az *Oderai Frankfurtum* felett estvéli 8 órakor. Ezen égi jeleségekből a' tudatlan és babonás emberek sokféle gonofzt jövendölnek, a' természet visgáló böltsék pedig azt a' következtést húzzák ki, hogy a' múlt téli engedelmes időkben igen sok gözölgés és electrica matéria tsupportozott öszve a' levegő égben.

Königsbergből magából iratik, hogy nem igaz az a' *Thorunumban* költ hír, melly azt hirdette, hogy *Sieyes Abbas* Königsbergi Professor *Kánt*

úrhoz küldött levelében ötet arra kérte volna, hogy vi gálna meg a' Fr. Constitutiót 's adna arról való értelmét. Az egész dolog ebből áll: Egy *Königsbergben* született, de *Párisban* hivatalt viselő barátja által azt tudakoztatta tőle *Sieyes abbas*, miként kellene az ö.t.i. a' *Kánt critica* Filozofiáját Fr. nyelvre fordítani 's Párisba küldeni.

Olasz Ország.

A' *Cévából Turinba*, 's onnan ide jött tudósítások szerént, Márt. első napján el akartak kezdeni a' Frantziák az ellenségeskedést, és a' mint készületjeikből gyanítani lehetett, elsőben is *Cévára* akartak rohanni. A' melly végre minekutánna sok seregeket öszve gyűjtöttek volna a' hegyekben, és már induló félben is vóltanak, Márt. 2-ik napját követett éjjel hirtelen nagy hó kezdett esni, a' melly nemcsak a' *Cévai* hegyeket, hanem a' tengerre fekvő környékeket is úgy bé lepte, hogy kéntelenek vóltak készületjeiket félbe szakasztani. Hasonló feltétellel vóltanak *Pedemontium* eránt a' *Szabaudiában* feküdt Fr. seregek, és a' *Cenis* nevű hegyre, a' mellyről a' *Szabaudiából Pedemontiumba* vivő útat ágyúikkal védelmezhatték volna, 1500 embert telepítettek le; hanem ott is a' jóltévő elementumok tettek nekik akadályt, mivel 12 napig éjjel nappal esett a' hó.

A' *Páviai* fő kvártélyból iratik Márt. 12-kén, hogy az előtt 2 nappal egy Fr. linea hajó 4 fregatte, és 4000 ezer ember jelentenek meg a' *Szavónai* kastély előtt. Ezek *Harpe* Generális vezérlése alatt a' *Szavónai* és *Vádói* külső városokba bé menvén, mind a' város, mind a' vár kórmányozóihoz egy hadi tizt küldetett, a' ki által azt kívánta a' nevezett Generális, hogy mindjárt adják fel a' várat, másként hozzá kezdet annak lövöldöztetéséhez. A' kórmányozó egy kevés időt kívánt magának adattatni, a' melly alatt t. i. jelentést tehessen a' *Génuai* Tanátsnak, de a'

melly kérésére nem ügyelvén *Harpe* Generális, kintelen vólt a' kórmányozó a' várat fel adni. Ezen történetnek igazságáról méltán lehet kételkednünk.

Frantzia Ország.

Hoche Generális, a' ki minden patrióta Generálisok felett leg szereptsébebb vólt a' *Wendei* Rojalisták ellen, el nem kerülhette titkos ellenségeinek irigységét. Egy valaki következő vádakat küldött *Párisba* ellene: „Ennekelötte, *úgymond*, egy hólnappal tellyes reménységgel valánk a' napnyugoti osztályokban támadt hazafiak között való háborúnak végzéséhez. *Hoche* Generális mint valamelly Dictátor mindenütt katona kórmányt állitván fel, nemtsak magát, hanem a' respublikát is gyűlölségesse tette a' lakosok előtt, sem a' patriótáknak, sem a' pártosoknak nem engedvén, és egyikkel úgy bánván mint a' másikkal. Ebből a' következett, hogy a' lakosok semmi bizodalommal nem lévén a' respublika fő kórmányszékjéhez, semmi hitelt nem adnak a' nékiek tett ígéreteknak, 's egészlen kétségsébe esvén sorsaiknak meg jobbitására eránt, ismét fegyverhez nyúltanak 's a' t.

Ezen vádakra következőképen felelt *Hoche* Generális a' hadi ministerhez küldött leveleiben. „Negyven ezer emberrel masiroztam, *úgymond*, *Wendébe*, kiknek se kenyerek, se tsizmák nem vólt. Ki mondotta a' *Wendei* háborút el végeztetnek lenni? Már a' múlt esztendőnek végén vólt erről szó, holott még akkor tsak ötöd részét hódoltattuk meg ezen pártos földnek. Az egész armádia a' *Ligeris* jobb partyán maradt, holott ha a' *Wendei* háborúnak vége lett vólna, mindjárt akkor által tettem vólna azon folyó vizen armadiámnak két harmad részét, 's egyenesen *Normandiába*, és Kis *Brianniába* küldöttem vólna. Annyira még nem jutottunk, önnön magok a' lakosok nagyon meg mérgesedtek egymás-

ra; azon közben nagy része a' tsendességet kívánja, és segedelmekre hív bennünket nyughatatlan lakos társaik ellen. — Egy más és későbbi levelében ezeket írja a' nevezett Generális a' belső dolgokra ügyelő miniszternek: „Kevés fegyverek maradt, *úgymond*, a' pártosoknak, de azért még sints egészen vége a' *Wendei* háborúnak, lehetetlen is azt egy könnyen meg fojtani, ha megfontoljuk, hogy az a' nép, a' melly 3 esztendő-től fogva hozzá szokott a' hadakozáshoz, nem enged magát egyszeribe a' fegyvertől meg fojtani. Azomban eleget miveltek a' respublikának Generálisai, a' midőn 3 hólnap alatt, a' leg alkalmatlanabb időben, egy olly tartományban, mellyben semmi tábori magazinumaik nintsenek, táplálták armadiánkat.“

Rennesben, Kis Britanniának fő városában 3 asszony és 2 férfi személy lövettek agyon. Az elsőb-
bek közt 2 paraszt asszony vólt, a' kik puska töltéseket hordottak a' *Chouansoknak*, a' 3-dik férjetlen vólt és *Bellevue* asszonynak nevezte magát. — A' 2 férfiak közzül az egyik pattantyús és a' Stábnál író vólt, a' ki mindenekről, a' mellyek a' patrióta seregeknél történtek, vagy történendők valának, vagy midőn ágyúk és egyéb hadi készületek, proviántos's pénzes szekerek másuvá küldettek, tudósította a' *Chouansokat*. — A' másik a' 10-dik regementnél huzár, és ő is spionja vólt a' pártosoknak.

A' Directorium az ellen panaszkodott az ifjú Tanátshoz küldött követjei által, hogy a' republika által veretett új pénznek kevés betse legyen, és hogy a' Constitutiónak titkos ellenségei egészen betstelenné igyekezzenek azt tenni. Erre való nézve leg ottan egy commissiót rendelt ki a' Tanáts azon pénznek szoros meg vizsgálására, a' melly által minekutánna jónak találtatott volna, el végeztetett, hogy keményen meg büntettesse nek azok, a' kik vagy titkon, vagy nyilván betstelentik és el nem akarják azt venni.

A' könyvnyomtatás szabadságának meg szorítására való elzközöknek ki találására rendeltett commissiónak képeben azt a' jelentést tette *Louvet* Márt. 6-dikán, hogy annak tagjai meggyozödtek ugyan arról, hogy a' nyomtatás szabadságával való vissza élésnek sok rossz következései lehetnek; de még eddig ki nem találhattak azon vissza élésnek el törlésére alkalmas elzközöket, azért is vagy más commissió rendeltessék ki azon végre, vagy a' jelenvaló 10 tagokkal szaporitassék. *Boissy d' Anglas* és *Tallien* nemtsak jóvá nem hagyták a' nyomtatás szabadságának meg szorítását, söt egészen ellene szegeztek magokat, azt allitván, hogy az íróknak szabad penájoknak kell lenni, mindent szabadon irni és nyomtatni, hanem úgy, hogy mindenkor kézsek légyenek a' törvény által már meg határozott esetekben írásaikról számot adni; hogy az ez eránt hozatott törvények elegendők a' káros vissza éléseknek meg akadályoztatására; hogy az ezen tárgyról hozatandó törvények által olly fegyver adattatnék a' kórmány szék kezeibe, melly által apródonként egészen el temettetne a' szabadság's a' t.

Drouet vólt posta mester 's mostani nemzeti képviselő, a' ki a' Directorium engedelmével familiájának látogatására ment, azt írta az ifjú Tanátsnak, hogy ötöt sok falusi emberek kérték annak végbe vitelére, hogy requisitio alá vettetett ifjaik szabadítassanak fel azon tereh alól, másként elégtelenek lésznek a' földmivelésre. Kérésekre semmi kivánt válasz nem adatott.

Egy *Párisi* levél hirdeti, hogy *Pichegrü* Generális tapasztalván a' Directoriumnak maga eránt való hidegségét, szabadságot kért és nyert a' *Rénusi* ármadia kórmányának le tételére.

Batáviai Respublika.

Pál Péter a' *Batáviai* nationális Gyűllésnek előülője, azon méltoságra lett emeltetése után ily-

lyetén bezzéddel kezdett hivataljának folytatásához: Már valaha meg jelent az a' régtől fogva kivánt nap, a' mellyen a' szövetséges tartományok által választott nationális Convent öszve gyűlött! — „Már valaha fel derült az a' nagy és fényes nap, a' mellytől fogva az egész *Batáviai* népnek közönséges és sarkalatos dolgai fel nyilt ajtókkal, 's úgy szolván, az egész nép jelenlétében fognak ezután folytattatni, és semmi vég nélkül való tanátskozások alá nem vettetni! Már valaha el jött tehát az a' nap, mellyet el húnyt öseink közül a' leg érdemesebb emberek szív szakadva óhajtottak, mivel úgy tekintették azt, mint a' mi valóságos szabadságunknak, és senkitől való nem függésünknek hajnalát; következésképen azt a' nemzeti böl dogságot, a' melly sokkal nagyobb nak lenni láttatott, mint sem részesülhetett volna abban a' nemzet. Illyen képen csak kivánták, de soha el nem érheték azon szerentsés időt. A' mit a' mi el húnyt öseink 200 esztendő alatt végbe nem vihettek, mi esztendő alatt végre hajtottuk. Ezen rövid idő alatt a' végre hajtó hatalmat külömbkülömbféle részeiben egyenlőbbé és együgyübbé lenni, egyzersmind azon akadályoktól, mellyek miatt a' folyamattya hátráltatott, meg szabadúlni láttuk; tapasztaltuk néhány tartományainknak kormányait és törvényes székeit meg újulni, és a' következő reformátiónak fundamentát el készíteni. Végtére látjuk, noha hosszas és külömbkülömbféle tanátskozásaink után, iparkodásainkat a' nationális gyűllésnek öszve hivatása és valóságos el kezdődése által meg koronáztatotnak lenni.“

„Polgári képviselők! mivel engem választottatok elsőben előülönök, alkalmatosságom va gyon ezen sarkalatos történethez tinéktek közönségesen szerentsét kívánni, a' mellyet minden külső és belső ellenségeink félelemmel és rettegéssel néznek, melly abból világos, hogy ekkorig mindent meg próbáltak, hogy bennünket at-

tól el vonhassanak, közöttünk gyűlölséget szerezzenek, és utolsó veszedelmünkre hazafiak közt való háborút indíthassanak. Azon közben nemcsak nem bódogúlhattak ártalmas fel tételekben, sőt inkább minden tartományok meg egyeztek a' Convent ölzve gyűjtésében, és azok is, a' kik a' dolognak újsága és a' respublika kórmányában abból következő változások által eleinte el rettentettek, végtére, akár hosszas meg fontolások után következett magok meg gyözödéséből, akár szövetséges társaik értelmeknek való engedelmességekből, ok is meg egyeztenek, annak meg bizonyítására, hogy azok a' szövetségesek, a' kik hazájoknak bódogságát közönségesen kívánnyák, annak veszedelemtől való meg mentésére szükséges eszközökre nézve egy ideig egyenetlenek lehetnek, de végtére csak ugyan kell nekjek a' nép köz hasznára nézve engedni. De ugyan miként is lehettek volna különös értelemben a' N. Gyűlés fel állítására nézve, mellyben minden hatalom és erő ölzve kaptsolatva vagyon, a' melly nélkül eleitől fogva szükölködött a' mi hazánk, és a' melly miatt a' szövetséges tartományok közt támadott egyenetlenségre és sok nyughatatlanságokra nézve kéntelenek vóltak a' helytartói kórmányozás formáját magok közt fel állítani, egyik gonoliz által a' másikat el háritani, és ismét oda vissza térni, a' hol annakelőtte vóltak, és sok nyomorúságot szenvedtek. — *Folytatását a' következő posta napra halasztyuk.*

E r d é l y.

Hunyad Vármegyéből Mart. 4-ikén. „Minémű dolog történt légyen vidékünkben, méltó a' világ eleibe való terjesztésre; t. i. a' közelebbvaló Török háborúban, a' részünkről való Náfiroknak vólt egy kapitannya *Dima Lontzos* nevű; a' ki most már mint pensionatus tiszt úgy él vala. Hanem a' tolvaj indulat belölle, mint a' szega' zsák-ból csak ugyan ki ütötte magát; mert meg nem

elégedvén jó fizetésével, egy felől tolvajságra, más felől *Hora* formájú közönséges prédálásra, és lárma indításra igyekezett. — A' mi az elsőt illeti, ezt tselekedte: még a' múlt Decemberben, minekelőtte az Oláh Ország és Erdély közt határos nagy havasokat, a' hó bé lépven, járhatatlanná tette volna, ő néhányad magával, de egy *Dinka* nevű tolvaj pajtásának ekkori el hagyásával, bé üt Oláh Országba, egy *Motro* nevű helységnek a' határán, az erdőbe lévő klastromra, és annak minden kintsét fel prédálta, fel rakta, 's minekelőtte haza indult volna, a' Remete Gvárdiánt *Egument* elé szollította, és kezét meg tsókolván ezt mondotta: Atya! meg botsáss, mert néked ad még az Isten; de mi tsak így élünk: azonban áldj is meg már minket, hogy a' te, és a' klastromod' kintséhez szerentsénk legyen. Mit tud tenni a' szegény öreg pap, elé veszi áldásait, 's meg áldotta ezeket a' tolvajokat, vagy a' mint az Oláh nyelven hathatósabban lehet ki tenni (*bágoşzlovit*). Már így meg áldva haza felé indul *Dima Lontzos*, 's az Erdélyi határon belől, az úgy neveztetett *Silyba*, egy *Livadtzel* nevű falunak Oláh papjához menvén, azt a' templomba hívja és véle, mind a' fel prédáltatott *Egumen* remetének, mind magának és tolvaj társának neveket egy táblára, (melynek neve Oláh nyelven *Pomelnyik*) fel irattya. Az *Egumenét* azért, hogy tekintvén a' pap a' táblára, mindenkor imádkozzék, hogy még adjon az Isten néki sok gazdagságot; a' maga' és tolvaj társai' nevét azért, hogy adjon az Isten szerentsét nékie a' lopott kintshez, és e' mellett ezen bűneit is botsássa meg. Ezzel bellyebb jöven haza felé a' kintsét el rejtette, melly tselekedete ekkor titokban is maradt.

A' mi a' másodikat, t. i. *Hora* formájú fel támadásra, és prédálásra való igyekezetét illeti, ez az: ő mind az Oláh Orzági, mind a' Hatszegvidéki tolvaj pajtásaival alattomban egygyet értett vólt, hogy tavasz felé egy bizonyos napon

egybe gyülekezvén a' havasoknak valamely titkos helyére, a' magok jó rendbevaló lzedése után, egyszermind üssenek Hátzegvidéken lakó Mélt. *Szilvasi Bálint*, Tek. *Kenderesi József*, és *Bálint Abrahám* Vármegyénk' két fő biró uraira, a' kiket is fel prédálván, itt sok fegyvert kapjanak, 's onnan jól fel fegyverkezve indullyanak olztán, közönséges tolvajkodások' úttyára és a' prédára. — Hogy pedig semmi leg kissebb gyanúság is hozzá ne férhessen, el vonta magát Hátzeg vidékiről bellyebb, a' Hunyadi uradalomhoz, a' vas bányák' szén égetői közzé, dolgosnak bé állott, azért hogy ezeket az embereket is a' maga gonosz indulatú párttyára vonhassa. — Azonban pedig egy verhenyös színü forma zászlót duggatott házánál, mellyet, a' mint ő és felesége mondják, a' Török háborúkor 70 Rf. vett vólt egy *Nikolaj* Kapitány nevütől, és az alatt vitézkedett akkor, 's olztán mint pénze árra nálla maradott. De ez tsak költemény; nanem azért tartotta kemény zár alatt, hogy majd kiütvén magát veszedelmes igyekezete, zászlója alá gyűljenek tolvaj követői, 's úgy folytassák olztán vérengező úttyokat. — A' zászlónak mind a' két oldalára, fekete két fejü sas vagyon varva, és az Erdélyi tzimer, 's mind a' két oldalán öt Oláh betük és az 1789-dik elztendő száma vagynak fel jegyezve.

Mind ezek így lévén, mikor már *Dima Lontzos*, izenet égető vólna, az alatt *Dinka* pajtássával, (a' ki nem vólt ugyan az *Egumen* klasroma fel prédálásán, de tudta *Dimának* ezen dolgát, 's tudta a' közönséges veszedelemre való törekedését is) el mennek egy *Szilvás* nevü faluba, 's ott egy Oláhnak egy jó ökrét el lopják, 's el is adják a' húsát mint mélzárosok. — De az árra olztásában keményen öszve vesznek, és így haragosan egymástól el válnak. — *Dinka* tehát a' kedves pajtás el megyen alattomba tsak szaporán, a' kárt vallott Olához, 's azt mondja, hogyha adnéki 30 Fr. ki kalátsollya, és kezébe adja a' tol-

vajt; de az Oláh azt mondja: igen sokat kérsz, hiszem az ökör sem ér annyit; *Dinka* is azt mondja: no ha nem adsz annyit, én sem kalátsolok senkit; 's azzal el megyen az Oláhtól. *Dima Lontzos* is, haragudván *Dinkára*, el megyen a' káros Olához, 's azt mondja: ha adsz 15 Fr. ki kalátsolom a' tolvajt; a' káros Oláh látván, hogy ez fél annyit kér, mint a' másik, meg igéri, 's meg is adja: a' mikor is *Dima* meg mondja, hogy *Dinka* lopta el, nyúzta meg, 's árulta el az ökröt. — Az alatt *Dinka* is gondolkodik, hogy igen sokat kért vólt a' kalátsolásért, vissza megyen a' káros Olához, 's azt mondja: no ha adsz 15 Fr. meg mondom ki lopta el az ökrödet. Ekkor a' káros Oláh lármát üt, segítséget hiv, 's meg kötüzi *Dinkát*, mint már el árúztatott tolvajt, 's midőn már tömlötzre vinnék, a' határ szélin leülnek nyugodni, 's mondja *Dinka*: botsássatok el, és ha meg is mondjátok, ki kalátsolt ki engemet, mindjárt adok száz forintot. Kap a' szegény káros Oláh a' pénzen, 's társai is, el botsátták *Dinkát*, meg is mondják, hogy *Dima* árulta el; ő is forditya gyűszűjét, ad nékiek 100 forintot, e' mellett a' ki nyúzott ökör árrát is a' károsnak meg adja. Ezen mérgében *Dinka* megyen a' *Bári* harmintzados *Szörtsei* Úrhoz, el árúlja *Dimának*, mind a' klastrom fel verését, mind a' közönséges pusztitásra való tzéllját: a' Harmintzados is izaporán hirt tészen erről a' hová kellett; rendelés jő, 's el fogják *Dima Lontzost*, és mint katona Jurisdictió alatt lévőt vizik Hátzzegre a' kalfármába; ott őriztetik kemény strázsán és vason. Most folly examenje mixta commissióban. NB. *Dinka* még azt is megmondotta, hogy a' Havason fenn tart *Dima* egy *Petru Penetyija* nevű puska igazító lakatost is, ezt is el fogták vólt, 's a' mint hoznák *Dévára* a' tömlötzbe, el szalasztották az úton, 's oda van; házánál ekkor nem kaptak egyebet, két igazítani való puskánál, és egy pistoly-nál; de az examenjében Hátzzegegen meg vallotta,

hogy sok százat igazított meg eddig elé az ott szerte szélyel lakozóknak.

A' nagyon harapodzó pestises hirért, és valamely hirtelen esett halálért Hászeg vidékin, Borbatvizen két házat bé töviseltek vala, és már két hete, meg is visitérozta a' Vármegye Chirurgusa; nem találta ugyan valóságos pestisnek, de még is nem szabadította fel őket, hanem még tovább is rekesz alatt hagyta vigyázásból. *Ezt az Erdélyi dolgot én nem más újság levélből, hanem Dévai correspondensemnek tulajdon keze irásából szedtettem le.*

T u d ó s i t á s.

Ki jön a' napokban következő munka ilyen tzm és titulus alatt in 4-to Posonban *Véber Simon Péter* könyvnyomtató betüivel:

Stemmatographia nobilium familiarum Regni Hungariae; praemissa est series chronologica quatuor Statuum et Ordinum, historico politicis notationibus illustrata Partes II-o

Pars *i-ma* Generalis: I. Regni Hung. et Partium eidem adnexarum *quatuor Status et Ordines* serie chronologica e Diplommatibus deducti et hist. politicis notationibus illustrati, cujus brevis conspectus iste est:

1-mo Status Ecclesiae Praelatorum: uti singuli Archi et Episcopi chronologice deducuntur, auctores omnes, quicunque de eorum juribus, officiis, et privilegiis scripserunt, citantur, Archi-Episcopis nomina Cancellariorum, Camerae Regiae Praesidum et Consiliariorum ab initio, hoc munere simul defungentium inseruntur, annexis politicis ubique, e Decretis et Diplommatibus depromptis notationibus: His junguntur etiam Priores Auranae, et reliqui in hac classe ad Diaetam vocati.

2-do *Status Regni Baronum*: quorum nomina a^o Palatinis usque ad Sacrae Coronae Custodes, eorumque memorabilia recensentur. His series quoque Senatus antiqui et moderni Consilii Regii Locumtenentialis Hungarici, quibus Palatini semper praesidebant, interseritur. Ad Seriem porro Baronum Slavoniae, eiusdem etiam Regni Locumtenentes, Capitanei et Vice Bani, cum notationibus ex antiqua eorum et moderna constitutione depromptis adducuntur, ubique citatis auctoribus, legibus, et diplomatibus.

3-tio *Status Magnatum* seu singulorum Inclitorum Comitatum Supremi Comites et Sigilla describuntur, series item perpetuorum, aliorumque Comitum et Baronum cum annis, quibus eVecti sunt, addita antiquae et modernae eorum Constitutionis deductione, et antiquorum nominum, ad quas nempe e modernis familiis referri debeant? explicatione, ut constare possit v.g. *Palfios* olim *Konth de Raro* et *Dertsika* dictos, *Hahold* ad *Ban fianam*, *Czupor* ad *Nadasdi*, *Stanislófi* ad *Bátori*, *Kozmal* ad *Forgáts* familias referendos esse.

4-to *Status Nobilium* sub praesidio Personalis Praesentiae Regiae in Judiciis Locumtenentis in Comitibus considendum, ubi singuli ab initio Personales et V. Gerentes una cum Hungariae et Slavoniae Prothonotariis, adduntur hic etiam Assessores Tabulae Regiae et Districtualium cum eorum Praesidibus, velut in locum Prothonotariorum institutis, dein omnes ab initio ad Comitibus deputati, et V. Comites. Fors lectori volupe foret, venerandi antenati sui ante et post annum 1300 in officiis Supremi, vel V. Comitibus, vel Castellani constituti memoriam revocavisse. Ita e.g. heroes in Historia et Diplomatibus saepe celebrati, — *Zrini* sub nomine *Breber*; V. Palatinus *Bossanyi* sub nomine *Baan*; *Barleus* de *Dévek*, *Kállai* sub nomine *Ubal*; Supremus Comes *Görgei* sub nomine de *Stepfalva*; Prothonotarius *Kutkai*. Vice Palatinus sub nomine *Mikles*; *Berszeviézi* sub nomine *Palanka*; *Ürményi* sub nomine *Ilmer*.

Adnectuntur quarto huic Statui *Liberæ etiam Regiæque Civitates*, earum memorabiliora, politico-publica. Sigilla item breviter citatis omnibus auctoribus, earum antiquis privilegiis et præhabito statu ac conditione pro fundamento Historiæ civitatum diplomaticæ elaborandæ deservitura; de his specificè plura in *Stemmatographiæ Parte II* deducuntur

Et meliore alius, fine coronet opus.

Pars II-da Specialis: sub titulo Stemmatographia Nobilium Familiarum juxta in præmissam seriem 4-tuor Statuum et Ordinum, ex *Diplomatibus* ordine alphabetico *elucublaturum*.

Addig is mig ezen II-dik Részé a' munkának ki jöhet, ki adatnak az I. részhez öt fő hertzei familiák, úgymint: hertzeg *Eszterházi, Batthyáni, Bátori, Hunyadi és Pálffi* familiák, a' mint azok előre próbának okáért ki dolgoztattak ezen titulus alatt:

Pro specimine Stemmatographiæ Nobilium Hungariæ Familiarum in II Parte exhibendarum: annectimus et præmittemus hic aliquot Principes Familias, ut ii, qui deductionem familiæ suæ habere voluerint, de concepta idea et methodo nostra præliminariter informati, juxta eam nobis materiam, subsidia et præenumerationem aut subscriptionem nominum, idque quantocius submittere dignentur.

Találtatni fog pedig ezen munkának I. Részé *Posonban Veber Simon Péter* könyvnyomtatónál, *Pesten Veingand*, és *Kilián* könyvárosoknál, *Budán Diepold* könyvárosnál, *Ó Budán Kis István* kompaktornál, *Györött Müller és Meyer* könyvárosoknál, *Sopronban Németi* kompaktornál, *Ketskéméten Vörösmárti János* kompaktornál, *Miskóltzon Miskóltzi János* kompaktornál, *Szebenben Hochmeister* könyvárosnál, *Kolosvárott T. Szathmári Pap Mihály Prof. úrnál*, *Kassán T. Kováts István Préd. úrnál*; 's több 5 más helyeken; a' prenumeratiónak az árra 2 fl.